

การปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข
ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน

นางจันทนา คิริโยธินันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-614-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ACTUAL AND EXPECTED PERFORMANCE OF HEALTH
YOUTH LEADERS AS PERCEIVED BY SCHOOL HEALTH TEACHERS

Mrs. Jantana Siriyothiphan

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-614-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข
ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน

โดย   นางจันทนา ศิริโยธินันท์

ภาควิชา   พลศึกษา

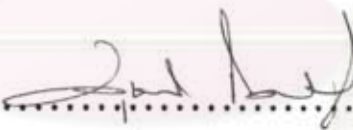
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์นัชรา กาญจนารัตน์

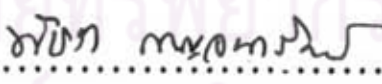

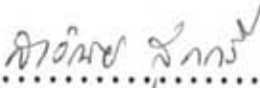
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดถว วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุชาติ โสมประยว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ นัชรา กาญจนารัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวณะย์ สุกกรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพานี หอมสนิท)

ฉันทนา ศิริโยธินันท์ : การปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังของผู้นำเยาวชน
สาธารณสุขตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน (THE ACTUAL AND EXPECTED
PERFORMANCE OF HEALTH YOUTH LEADERS AS PERCEIVED BY SCHOOL
HEALTH TEACHERS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์,
94 หน้า. ISBN 974-579-614-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวัง
ของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน โดยใช้กลุ่มประชากรซึ่งเป็น
ครูอนามัยโรงเรียนที่รับผิดชอบเป็นที่ปรึกษาโครงการผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน จำนวน
400 คน โรงเรียนละ 1 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้
แบบสอบถามกลับคืน 333 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.25 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่า
ร้อยละ มีชดเชยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า " ที " (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้นำ
เยาวชนสาธารณสุข พบว่า โดยส่วนรวม ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขมีการปฏิบัติจริงที่ระดับ
น้อย แต่หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติจริงที่ระดับมากเพียง 3 ด้าน คือ
ด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน ด้านการช่วยเหลือครูอนามัยโรงเรียนในการรักษา
พยาบาลเบื้องต้น และด้านการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการที่โรงเรียน
การปฏิบัติงานนอกโรงเรียนของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขโดยส่วนรวมมีการปฏิบัติจริง
ที่ระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานต่อครอบครัวอยู่ในระดับ
มาก แต่ด้านการปฏิบัติงานต่อชุมชนอยู่ในระดับน้อย
2. การรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียนที่คาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนของ
ผู้นำเยาวชนสาธารณสุข โดยส่วนรวม พบว่า มีการปฏิบัติที่ระดับมาก
ส่วนความคาดหวังของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนอกโรงเรียนของผู้นำ
เยาวชนสาธารณสุข พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง ด้านการปฏิบัติงานต่อครอบครัว และด้านการปฏิบัติ
งานต่อชุมชน
3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข
ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ทุกด้านและทุกรายข้อ โดยครูอนามัยโรงเรียนมีความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
ผู้นำเยาวชนสาธารณสุขมากกว่าการปฏิบัติจริงของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขทุกด้าน และทุกรายข้อ

ภาควิชา ..... พลศึกษา .....
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา .....
ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิติศ ..... พัชรา กาญจนารัตน์ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พัชรา กาญจนารัตน์ .....

JANTANA SIRIYOTHIPHAN : THE ACTUAL AND EXPECTED PERFORMANCE
OF HEALTH YOUTH LEADERS AS PERCIEVED BY SCHOOL HEALTH TEACHERS.
THISIS ADVISOR : ASSO.PROF. PATCHARA KANCHANARANYA, 94 PP.

The purposes of study were to investigate and to compare the actual and expected performances of health youth leaders as percieved by school health teachers. The researcher studied all the population 400 school health teachers, who took responses and counseled health youth leader project by selecting one subject from each school. The questionnaires were constructed and sent to all selected school health teachers. Three hundred and thirty three questionnaires were recived, accounted for 83.25 percent of the total. The data were then analyzed in terms of the percentages, arithmetic means, the standard deviation, and t-test was applied.

The results were as follows :

1. As percieved by school health teachers concerning the inside school performance of health youth leaders, the actual performances in general were at the low level. The actual performances at the high level were found in 3 areas : activities for school sanitation promotion, assisting school health teacher in first aid, assisting public health officer in health service providing.

The outside school actual performance of health youth leaders, the actual performances in general were at the high level. The actual performances at the high level were found in the area of family practice, but at the low level found in the area of community participation.

2. As percieved by school health teachers concerning the inside school performance of health youth leaders, the expected performances in general were at the high level.

The expected performances concerning the outside school actual performance of health youth leaders were at the high level in the area of family practice and the area of community participation.

3. The comparison between the actual and expected performances of health youth leaders as percieves by school health teachers were found to be statistically different at the level of .05 of significance in each area and each item by the expected performances being higher than the actual ones.

ภาควิชา ..... พลศึกษา .....

สาขาวิชา ..... สุขศึกษา .....

ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... รุ่งทพมา ทวีรังษิทธิพันธ์ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พวีร์ นุชอนนท์ .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียน และครูอนามัยโรงเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 333 โรงเรียน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมา ตลอดจนเจ้าหน้าที่กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน มา ณ ที่นี้ด้วย

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่คุณพ่อคุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายแพทย์ทรงนัทร ศิริโยธินันท์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความในการวิจัย.....	7
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
การสร้างแบบสอบถาม.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	24
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

	หน้า
5 สรุปลผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
สรุปลผลการวิจัย.....	56
การอภิปรายผลการวิจัย.....	60
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	68
 บรรณานุกรม.....	 70
 ภาคผนวก.....	 75
 ประวัติผู้เขียน.....	 94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูอนามัยโรงเรียน.....	26
2	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ การค้นหานักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	30
3	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	32
4	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	34
5	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ การเผยแพร่ความรู้ทางด้านสุขภาพแก่กลุ่มวัยเรียนของผู้นำ เยาวชนสาธารณสุขตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	36
6	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ การช่วยเหลือครูอนามัยโรงเรียนในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	38
7	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับการ การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการที่โรงเรียน ของผู้นำเยาวชนสาธารณสุขตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	40
8	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับ ปัญหาทางสุขภาพกายและจิตของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	42
9	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานต่อครอบครัวของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	44

10	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานต่อชุมชนของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	46
11	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยส่วนรวมของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	48
12	เปรียบเทียบการปฏิบัติจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานนอกโรงเรียนโดยส่วนรวมของผู้นำเยาวชนสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน.....	50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย